

Paneldiscussie op de Dag van de Openbare Ruimte

Ruimte voor leefbaarheid

Michiel Smit, Redactie Stadswerk magazine

Het vorige nummer van Stadswerk magazine was voor een deel gewijd aan de Dag van de Openbare Ruimte. Op de Dag zelf was Vereniging Stadswerk vertegenwoordigd met een stand en was zij betrokken bij een lezingenprogramma. Een van de lezingen c.q. paneldiscussies werd geïnitieerd door de Stout Groep en had als onderwerp 'Ruimte voor leefbaarheid'.

De komende jaren zullen steden steeds meer volgebouwd gaan worden. Dat is nodig, want de open ruimte in het land is al zo schaars en wat we hebben moeten we, als het even kan, vrijwaren van nog meer bebouwing. De ruimtelijke kwaliteit van het buitengebied is daarmee gediend.

Maar hoe zit het met de ruimtelijke kwaliteit en de leefbaarheid van de steden als alles maar volgeplempt wordt? Komt het groenareaal niet in de verdrukking? Een panel bestaande uit Artur Reuvers (Stout Groep), Gerrit Breeman (woningcorporatie Volkshuisvesting Arnhem), Kees Visser (wijkbeheer gemeente Groningen) en Jan van Reijendam (voorheen Plantsoendienst Leeuwarden) boog zich over deze vraag. Allen onderkenden dat bij stadsplanners de verleiding aanwezig is om groen weg te bezuinigen ten faveure van meer lucratieve rode functies. Maar dat is kortetermijndenken. Groen draagt bij aan het welbevinden van bewoners en verhoogt daarmee de ruimtelijke kwaliteit van de stad als geheel. En daarmee stijgen ook de opbrengsten van het vastgoed.

Affiche van 'Met elkaar, voor elkaar', een campagne van de Chistenuunie te Leek.

Tot zover was iedereen het roerend met elkaar eens. Maar waarom is het aardse paradijs dan toch zover weg op veel plekken? Waarom is de (tekortschietende) ruimtelijke kwaliteit zo vaak het beginpunt van leefbaarheidsellende? En welke inspanningen getroost men zich om het tij te keren?

Snel reageren

Snel reageren op verloedering lijkt de beste remedie om meer verloedering tegen te gaan. Schoon, heel en veilig, het is inmiddels een bekend trio voor velen. Hou regelmatig een schouw en neem de bevindingen op in het meerjaren onderhoudsplan, hield Kees Visser zijn gehoor voor. Maar tussen het moment van schouw en de daadwerkelijke ingreep kan wel enige tijd verstrijken, gaf Visser toe, tot wel drie jaar. Zo lang wil Gerrit Breeman met zijn corporatie niet wachten, want in die tijd kan een volstrekt onleefbare situatie zijn ontstaan voor zijn huurders. Hij kiest voor een onconventionele aanpak waarbij de corporatie voor het onderhoud en beheer van de omgeving zorgt. Niet omdat hij dat nou zo graag wil, maar simpelweg omdat niemand anders het snel oppakt.

Sociale component

Maar met fysieke ingrepen en adequaat onderhoud ben je er niet. Verloedering heeft een sterke sociale component. Het is een verschil van dag en nacht of bewoners zich verantwoordelijk voelen voor hun woonomgeving of niet. Het is echter nog niet zo makkelijk om dit te organiseren, want juist de groep die het vaakst voor verloedering zorgt - hangjongeren - is met geen stok naar buurtbijeenkomsten te krijgen. Samenwerking met het welzijnswerk kan een deel van de oplossing zijn. In Arnhem is dit jaar een project opgestart onder de naam Buiten Gewoon Beter. In dit programma wordt wijk voor wijk, samen met de bewoners van de stad, de openbare ruimte op orde gebracht en gehouden. In Twente is onder de naam groenvizier een project gestart waarbij een woningcorporatie met bewoners bepaalde stukken groen 'adopteert'. Op die manier krijgt een bewoner als het ware een tuintje dat goed onderhouden wordt. Het is te hopen dat het project aanslaat en navolging vindt, want zonder betrokkenheid van bewoners is de strijd tegen verloedering moeilijk te winnen. <<

Websites

www.stoutgroep.nl

www.buitengewoonbeter.nl

www.stadswerk.nl/jaarcongres2008

Stadswerk jaarcongres 2008 'Nieuwe kijk op ruimtegebruik'

De druk op de openbare ruimte wordt steeds groter. Compacte steden, hergebruik van oude gebouwen, drijvende wijken en het stapelen van functies. Multifunctioneel ruimtegebruik is de toekomst. Maar zijn burgers eigenlijk wel blij met compacte steden? Of gaat dit ten koste van het groen in de stad? Bewoners spelen een steeds grotere rol bij de inrichting en het beheer van de openbare ruimte. Is dit de manier om compacte steden leefbaar te houden of zelfs leefbaarder te maken?

Op het jaarcongres van de Vereniging Stadswerk Nederland komt deze materie nadrukkelijk aan de orde. Het congres vindt plaats op donderdag 11 december in het WTC-gebouw in Arnhem, onder de titel 'Nieuwe kijk op ruimtegebruik.'